

Vegyesek.

A kolezsvári orvos-természettudományi társulat idei közgyűlését f. év jan. 26-án d. e. tartotta az egyetemi épület I. em. 8. sz. tantermében, melyen

1. Abt Antal elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Mosel Antal és Szabó Sámuel tagtársakat felkérvén, következő beszéddel nyitotta meg az ülést:

Tisztelt közgyűlés! Egy év előtt volt szerencsém e helyen azon fontos eszméről említést tenni, hogy társulatunk az erdélyi muzeum-egylettel nagyobb és sikeresb tevékenység kifejtése végett egy közös célra egyesülni készül. Azóta ezen mind a két társulatra egyaránt fontos szövetkezés megtörtént. Ezen mindnyájunkra nézve örvendetes esemény társulatunk történetében mindig nevezetes mozzanat marad. Legelső, kézzel fogható eredménye ezen egyesülésnek az új alakban és szerkezetben megjelenendő Értesítő leendő, melyet társulatunk az erdélyi muzeum-egylet természettudományi osztályával közösen fog kiadni.

Múlt évi Értesítőink, melyek a társulat tevékenységét legjobban visszatükrözik, a növénytan kivételével a természettudomány minden ágaiból hoztak eredeti értekezéseket és népszerű tudományos előadásokat, mint ezt a titkári jelentés közelebbről ki fogja fejteni.

Örömmre szolgál, hogy a tagok száma a múlt évben is szaporodott, és örömmük még nagyobb lenne, ha ezen létszám-növekedéssel lépést tartana a szakosztályokban résztvevők száma, mert viszonyainkra nézve nem kielégítő jelenség az, hogy egyes tudománykedvelőink és szakembereink még mindig visszatartják magukat a szakmüködésemben való részvételtől.

Míg azonban a szakosztályi ülések iránti érdeklődés sok kívánni valót enged, addig természettudományi estélyeink látogatásában a művelt közönség nagy része meleg részvétet tanúsít. A társulat ezen működését, a természettudományoknak könnyen megérthető nyelven a szaktudósok sorompóin kívül minél nagyobb körökben való terjesztését, már eddig elé is eredményesnek mondhatjuk.

Reményünk lehet, hogy a kitartó sikeres munkásság példája által a szakosztályok ülései iránti érdeklődést is fokozni lehet idővel.

Legyen szabad ezen alkalommal azon tagoknak, kik a társulat és így közvetve a haza szolgálatában szabad idejük egy részét minden önérdek nélkül csupán a tudomány iránti szeretetből készségesen feláldozták, a társulat nevében forró köszönetet mondani. Társulatunk nevében kérem őket, hogy munkásságukat ezen túl se tagadják meg a társulattól.

Kedves kötelességemnek ismerem továbbá a társulat nevében köszönetünket kifejezni tisztelt polgármesterünknek Simon Elek úrnak azon készségért, melylyel a városi tanácstermet a társulat természettudományi estélyeinkre átengedni sziveskedik.

Ezzel a társulat negyedik rendes közgyűlését megnyitom.

2. Azután: H ö g y e s E n d r e titkár terjeszti elő a következő jelentést a társulat 1878-diki működéséről:

T. közgyűlés! A kolozsvári orvos természettudományi társulat az elmúlt 1878-diki évben összesen 25 ülést tartott; egy rendes közgyűlést, négy választmányi ülést, hét természettudományi estélyt, hét orvosi, hat természettudományi szakülést és ezeken kívül több értekezletet.

A januáriusi szokott rendes közgyűlésen az összes tiszti kar választott meg, még pedig az elnök, titkár, pénztárnok az alapszabályok értelmében két évre, a szakválasztmány egy évre, s ezenkívül jelentős tétetett a 1877-diki működésről.

A választmányi üléseken a társulat folyó ügyei intéztettek el, melyek közül a fontosabbakra nézve a következőkben vagyok szerencsés jelentést tehetni.

A szakelőadásokra és természettudományi estélyekre meghagyott az előbbi években követett rend, mely szerint január, február, márczius, április, október, november, december hónapokban általában véve három-három ülés tartatott, egy népszerű előadásokra, kettő orvosi és természettudományi szakértekezletekre. Úgy népszerű előadóink odaadó buzgalma, mint a közönségnek a természettudományok iránt folyton növekedő érdeklődése feletti örömmennek adok kifejezést, midőn jelentem, hogy az elmúlt évben több hónapban nem csak egy, hanem több ily estélyt kellett rendeznünk.

Mint társulatunk fejlődésében kiválóbb mozzanatról kell jelentést tennem a múlt évi közgyűlési jelentésben felemlített az eddigi „Értesítő“nknél nagyobb terjedelemben kiadni czélzott tudományos közlőny tárgyában.

Felemlítettem akkor, hogy még az 1877-dik évi áprilisi választmányi ülésebl bizottság küldetett ki a végből, hogy javaslatot terjesszen elő az iránt, hogy miként lenne lehetséges egy nagyobb terjedelmű társulati közlőnyt megindítani, melyben a szakülések tárgyai kellő terjedelemben közöltetnének és azon kívül a hazai szakirodalom rendszeresen szemmel tartatnék?

A részünkről kiküldöt bizottság és ennek megkeresése folytán ez Erdélyi muzeum-egylet igazgató választmányának egy bizottsága eleinte a két társulat teljes fusióját vették célba, későbbben azonban tekintettel arra, hogy az Erdélyi muzeum-egylet nem csupán természettudományok mivelésére alakult — a részletes egyesülés létesítésében állapodtak meg oly formán, hogy az Erdélyi muzeum-egylet a maga kebelében ismét életbe léptesse a korábban létezett két tudományos szakosztályt, u. m. a történelem-, nyelv- és bölcsészeti és a természettudományi szakosztályt és az utóbbit felhatalmazza, hogy az évenként az egylet pénz erejéhez képest rendelkezésére bocsájtandó átalányt a társulatunkkal közösen megindítandó közlőny kiadására fordíthassa. E terv mindkét társulat választmányára által elfogadtatván, az Erdélyi muzeum-egylet 1878 márczius 21-diki közgyűlése elé terjesztetett és általa jóváhagyatott. E jóváhagyás után az Erdélyi muzeum-egylet természettudományi szakosztálya megalakult és bizottságot nevezett ki a társulatunkkal megindítandó közös működés körvonalozása tárgyában. E körvonalozás nevezett bizottság és a mi választmányunk küldöttei által meg is történt s az ez iránt megállapított tervezet választmányunk és az Erdélyi muzeum-egylet természet-tudományi szakosztálya által elfogadtatott, s jelen közgyűlésnek leendő feladata azt véglegesen szentesíteni.

A választmányi üléseken előfordult egyéb társulati ügyekre nézve nem szükséges részletes jelentést tennem, csak azt említem fel, hogy a társulati pénztár időközönként bizottságilag többször megvizsgáltatott s a legutóbbi vizsgálatról a pénztárnoki jelentés kapcsában fog előterjesztés tétetni.

Tagjainknak száma a lefolyt 1878-dik évben összesen 166 volt; ezek közül helybeli 114, vidéki 52, nem sok összevéve, de a tavalyi létszámhoz képest mindenesetre gyarapodás. Kilépés és halálozás által több tagot veszítettünk.

Felemlitem továbbá, hogy társulatunk még mindég kezdetleges könyvtára az elmúlt év folytán több szerző értékes munkálatával és az egylet hazai hasonló egyesületek cserében küldött kiadványaival gyarapodott.

A mi társulatunk működésének tulajdonképeni gócpontját a természettudományi estélyeket és szaküléseket illeti, a következőket van szerencsém jelezni.

A hét természettudományi estélyen előadást tartottak
a következő tagtársak :

I. Abt Antal:	A telephonról.
II. Grandpiere Károly:	A távirás fejlődéséről.
III. Török Aurél:	A lélekzészről.
IV. Dezső Béla:	Néhány társaságban élő rovar háztartásáról.
V. Abt Antal:	A mesterséges fényforrásokról.
VI. Koch Antal:	A kövületekről.
VII. Entz Géza:	Az ember megjelenése óta kihalt, s napjainkban kihalásnak indult emlősökről.

Hét orvosi szakülésen előterjesztést tettek :

I.	{	Géber Ede:	Betegbemutató. (A herpes tonsurans egy ritka esete.)
		Szombathelyi Gusztáv:	Kolozsvár város közegészségügyi állapotáról, a népesedési mozgalmáról és különféle vizsgák eredményéről 1877-ben.
II.	{	Géber Ede:	Betegbemutató. (A scleroderma adultorum egy esete.)
		Gyergyai Árpád:	Claude Bernárd élete és tudományos működése.
		Hőgyes Endre:	Telephonszerkezetű Magnetoinductor ideg-izom izgatásokra.
III.	{	Góth Manó:	A gyermekágyas nők súlyviszonyairól.
		Genersich Antal:	Kórbonczani készítmény bemutatása. (Fejetlen fejcsontos torz. Akephalus parakephalus.)
IV.	{	Unger Géza:	A tayuyáról.
		Hőgyes Endre:	1.) A jodoform élettani hatásáról. 2.) Módszer a halló erőnek meghatározására telephon segítségével.
V.	{	Géber Ede:	Betegbemutató és értekezés a szájjürben előforduló úszkösödésekről.
VI.	{	Gyergyai Árpád:	Az ujjak veleszületett összenövésének egy esetéről.
		Hőgyes Endre:	Az izzasztó idegek hatásáról.
VII.	{	Genersich Antal:	Kórbonczani készítmény bemutatása egyes vesékre és a veséknek veleszületett helyváltoztatására vonatkozólag.

Hat természettudományi szakülésen értekezést tartottak:

I.	{	Egyed Mózes:	A fényhullám hosszának spectrometricus méréséről.
		Koch Antal:	A contact-ásványképződés néhány példájáról Erdélyben.
II.		Kürthy Sándor:	A Vlegyásza és vidéke trachytos közeteinek osztályozásáról.
III.	{	Gr. Cipolla Ferencz:	Cobelli: Monographiája a Cnethocampa pythocampáról. (Bemutatta Entz Géza.)
		Komjátszegi Lajos:	A dithioaethyl-szénsav (Xantogensav) és származékainak élelmitési és bomlási terményeiről.
IV.	{	Koch Antal:	Ásványtani közlemények. (A Rutilnak egy új lelhelyéről. — A korondi fürdő sóforrásainak üledéke.
		Tömösváry Ödön:	Néhány hazánkban élő myriopodáról.
V.	{	Abt Antal:	Néhány új észlelet a villanyszikráról.
		Entz Géza:	A bivaly garat és bárzsingizomatában előforduló óriási orsóalaku prorospermia tokokról.
VI.	{	Dadai Jenő:	A lótetű (Gryllotalpa vulgaris) élet és táplálkozás módjáról.
		Wagner Alajos:	A törésmutatók meghatározásáról. (Bemutatta Abt Antal.)

Ennyit a társulat harmadik évi működésének eredményéről. A következő negyedik év az Erdélyi muzeum-egylet természettudományi szakosztálya közreműködésével és az eddiginél nagyobb keretű társulati közlöny megindításával az izmosodás első stádiuma leend. Legyen szabad kifejezést adni azon reménynek, hogy az izmosodás ez ország részben elég erős leend folytonosan fenntartani sőt tovább emelni az orvos-természettudományok művelése és megkedveltetése terén a társulatunk által pár év óta megindított és lendületbe hozott mozgalmat!

3. Székely Miklós pénztárnok terjesztette be jelentését következőleg:

T. Közgyűlés! Társulatunknak az elmúlt 1878-dik évben

B e v é t e l e v o l t

1877. évről pénztári maradék	468 frt 48 kr.
120 helybeli tagtól à 3 frt	360 " — "
43 vidéki tagtól à 2 frt	86 " — "
27 Beiratási díj à 2 frt	54 " — "
Vegyes bevétel	2 " — "
Összes bevétel	<u>970 frt 48 kr.</u>

Ebből k i a d a t o t t:

Nyugták szerint, az elnök s titkár utalányozására,
szolgák, nyomtatványok, falragaszok stb. 806 frt 29 kr.

Levonván 970 frt 48 kr. bevételből a kiadást, lesz
pénztári maradék 1879-re . . . . . 164 frt 19 kr.

mely jelentésem után vagyok a közgyűlésnek alázatos szolgálja

Kolozsvárt, 1879. jan. 19-én.

Székely Miklós,
pénztárnok.

— Ezzel kapcsolatban a pénztárvizsgáló bizottság következő jelentését nyújtotta be :

Tisztelt Közgyűlés! A tiszteletteljesen aláírottak a t. választmány által pénztárvizsgálatra levén kiküldve, folyó évi január 19-én pénztárnok tek. Széký Miklós úrnál megjelentek és örömmel győződtek meg, hogy a kolozsvári orvos természettudományi társulat pénzügyei a legnagyobb rendben vannak, kiadási és bevételi tételek pontosan bevezetve s a kellő okmányokkal támogatva. Társulatunk pénzforgalma a lefolyt évben a következő volt:

pénztármaradék 1877-ről	468 frt 48 kr.
bevétel 1878-ban	502 „ — „
összesen	970 frt 48 kr.
ebből leütve az 1878-ik évi kiadást	806 frt 29 krral,
marad 1879-re	164 frt 19 kr.

mely általunk készpénzben számbavétetett.

Midőn ezek után pénztárnok t. Széký Miklós urat a fennhagyandók fennhagyásával az 1878-ik év számadási terhe alól felmenteni kérjük: önzetlen fáradozását a t. közgyűlés méltányoló elismerésébe ajánljuk; maradván

a tisztelt közgyűlésnek

Kolozsvárt, 1879 januárhó 19-én

alázatos szolgálói:

Parádi Kálmán, s. k.

Gamauf Vilmos, s. k.

Mіндеzen jelentéseket a közgyűlés tudomásul vevén, Parádi Kálmán társulati tag meleg hangon előadott ajánlatára jegyzőkönyvileg kifejezni határozta köszönetét a társulat tisztviselőinek, különösen elnökének, titkárnak és pénztárnokának a társulat ügyei körül kifejtett buzgalmukért.

4. Elnök röviden ismétlé az Erdélyi muzeum-egylet természettudományi szakosztályával közösen megindítandó társulati Közlöny tárgyában a választmány részéről a fennebbi titkári jelentésben előadott tárgyalások menetét és felhívja a titkárt, az ez ügyben a két társulat részéről közösen kiküldött bizottsági jelentés felolvasására, mely már az Erdélyi muzeum-egylet természettudományi szakosztálya és a választmány részéről elfogadtatott és jelen közgyűlés végleges megerősítését várja.

Jelentés a kolozsvári orvos természettudományi társulat és Erdélyi muzeum-egylet természettudományi szakosztálya részéről egy 1879 jan.-tól közösen megindítandó társulati Közlöny tervezése tárgyában kiküldött bizottsági működéséről. Bizottsági tagok: Mosel Antal, Berde Áron, Parádi Kálmán, Entz Géza, Genersich Antal, Koch Antal. Elnök: Abt Antal. Jegyző: Hőgyes Endre.

A bizottság a tárgy megbeszélése után a következőkben állapodott meg:

1. Az Erdélyi muzeum-egylet természettudományi szakosztálya tudományos szaküléseket és popularis előadásokat rendezzen úgy mint azt a kolozsvári orvos természettudományi társulat már 3 év óta teszi, s miután itt is ott is majdnem ugyanazon erők dolgoznak, egyesíttessék a két társulat munkája, s e szakosztály az orvos természettudományi társulattal együtt tartsa mindennemű előadásait és együtt adja ki az előadásokon tartott szak- és népszerű értekezéseit.

2. E czélból az orvos-természettudományi társulat külön lenyomat gyanánt megjelent „Értesítő“-je helyett valamint az Erdélyi muzeum-egylet évkönyvei és természettudományi részre vonatkozó közlönye helyett egy közös közlöny indíttassék meg.

3. A közlöny legyen havi folyóirat alakban, s elkülönítve tartalmazza az orvosi, természettudományi és népszerű cikkeket, úgy mint az az orvos-természettudományi „Értesítő“-ben eddig is volt. A folyó irat czime legyen

Orvos természettudományi értesítő

a kolozsvári orvos-természettudományi társulat és az Erdélyi muzeum-egylet természettudományi szakosztályának szaküléseiről és népszerű tudományos estélyeiről.

Az Értesítő 3 szakra oszljon és egy hármas tagból álló szerkesztő bizottság vezetése mellett, mindenik szak külön szerkesztést kapjon, úgy azonban, hogy egyenlő alak és egyenlő belső felosztás legyen. Az egyes szakok

I. Orvosi szak. II. Természettudományi szak. III. Népszerű előadások.

Egy évi „Értesítő“ 24—30 ivnyi tartalommal 8 füzetben jelenjék meg. Ebből január—májusra két-két, oct.—deczemberre egy-egy orvosi és természettudományi szakfüzet, — a népszerű előadások gyűjteménye 2 füzetben, egyik, a jan.—április, másik az okt.—deczemberi estélyeken tartott előadásokról. Mindenik szak évi terjedelme 8—10 iv legyen, melyből egy-egy szakfüzet 3—4 ivnyi, a népszerű előadások gyűjteményeinek I-ső füzeté 4—6, a második 3—4 iv legyen.

4. Minden füzet a következő rovatokat tartalmazza :

- a) egy rovatot eredeti közleményekre első helyen a szak, illetőleg népszerű előadásokra, de szükségből más eredeti cikkekre is. E rovat gármond antiqua Nr. 14 b. betűkkel nyomassék;
- b) egy rovatot a hazai szakirodalom rövid ismertetésre és könyvismertetésre. A népszerű füzet e rovata szintén első helyen és hazai hasonló irányu működés ismertetését tartsa szem előtt, noha kiterjeszkehetnek a külföldi ez irányu működésre is;
- c) egy rovatot vegyes közleményekre, melyek különösen az Erdélyi muzeum-egylet és orvos-természettudományi társulat apróbb ügyeire vonatkozhatnak. E két utóbbi rovat petit antiqua Nr. 14. betűvel nyomassék s legfellebb félivet foglaljon el.

5. Az egyes füzetek oly alakban és oly papíron állíttassanak ki, mint a milyen a „Műegyetemi lapok“ 1878-ik évi folyamának alakja és papírja.

6. A Közlöny évi költségei ily módon a lyceumi és ref. főtanodai nyomdák ez idei bérleítől bevett ajánlatok szerint a következők lennének :

I. K. Papp Miklós a szakfüzeteknek ivét 400 példányban boritékkal együtt kiállitni igéri = 22 frtjával, — a népszerű előadások füzetének ivét, mint a M. Polgárban megjelenő cikkek külön nyomtatát a szakfüzetek alakjára és papírjára 400 példányban 14 frtért.

II. Stein János ajánlata következő :

- a) a szakközlöny ive 400 péld. = 22 frt.
- b) a népszerű előadások füzetének ivét mint a „Kelet“ külön nyomtatát a szakfüzetek mintájára és papírjára = 12 frt.
- c) Boritékot egy-egy füzet számára, 400 példányban = 3 frtért.

Ezenkívül mindenik nyomda külön betűket ígér tartani a közlőny számára, Stein egészen újakat.

Ez ajánlatok szerint 10-10 ivre kiszámítva az egyes szakfüzetek évi költségeit, lenne

	K. Papp M.	Stein János ajánl. szerint:
a) az orvosi füzetek	220	220 frt.
b) a természettud. füzetek	220	220 „
c) a népszerű előadások	140	120 „
kiállítási költsége		
d) boríték 8 füzet sz. p. 3 frt.		24 „
összeg	580 frt.	584 frt.

A két nyomda részéről beküldött minta nyomatok megtekintése után a bizottság titkosan megejtett szavazás útján 4 szavazattal 3 ellenében a Stein ajánlatát tartja elfogadandónak.

7. E nyomdai költségen kívül még expeditióra és szétküldéjére 100 frtot számítva, az összes költség az utóbbi szerint 684 frt lenne, — nem számítva ide az esetleg szükséges rajzok kiállítási költségeit és az esetleges írói díjakat.

8. E nyomtatványokból 150 példány az Erdélyi muzeum-egylet titkári hivatalának, többi része az orvos-természettudományi társulat titkári hivatalának adásék által.

9. A társulat az Erdélyi muzeum kiadványaiban követett német kivonatos közlést mellőzné, ellenben gondoskodnék arról, hogy a társulat tudományos működése a Hunfalvy-féle „Litteratur - Berichte aus Ungarn“ czimű folyó iratában meg legyen ismertetve.

10. A szerkesztő bizottság megalakítására nézve a szakosztályok véleményének meghallgatása után a bizottság ajánlatba hozza, hogy az orvosi szakfüzetnek szerkesztése Hőgyes Endre, a term. tud. szakfüzeté Koch Antal, a népszerű füzetek szerkesztése Entz Géza tagtársakra bízassék, mint szerkesztő bizottságra, melynek ezenkívül az orvos-természettudományi társulat titkára mindig tagja legyen.

11. Írói és szerkesztői díjak egyelőre ne adassanak, legfeljebb a szakirodalom kivonatos ismertetéséért a fennmaradó költségekhez képest utólagosan.

12. A szerzőknek adandó külön lenyomatok vagy füzetek száma lehetőleg sok legyen.

Kelt Kolozsvárt, 1878-dik év Sept. October havában több izben tartott bizottsági ülésekből.

Abt Antal, s.k. mint elnök, Hőgyes Endre, s.k. mint jegyző, dr. Koch Antal, dr. Genersich Antal, s.k. dr. Entz Géza, s.k. dr. Mosel Antal, s.k. Parády Kálmán, s.k.

E jelentést a közgyűlés egyhangulag elfogadván, felhatalmazta a választmányt a társulati értesítőket a f. 1879. év elejétől kezdve e terv szerint kiadni.

5. Elnök felhíván a közgyűlést az alapszabályok értelmében a f. évi szak-
tisztviselők megválasztására, a szavazatok beszédésére az orvosi szak részéről
Berks Lajos és Ajtai Endre, a természettudományi szak részéről Parády Kálmán
és Daday Jenő tagtársakat kérte fel, kik a szavazatokat beszédvén következő
jelentésüket adták be:

Az orvosi szakban elnök lett 7 szavazatból 6-tal Genersich Antal,
szakjegyző 7 szavazatból 6-tal Gyergyai Árpád,
választmányi tagokká lettek 7 szavazatból 6-tal Géber Ede,
4 szavazattal Berks Lajos, 4-el Ajtai Endre.

A természettudományi szakban 18 beadott szavazatból, elnökségre
kapott Entz Géza 16-ot, Abt Antal és Koch Antal 1—1-et; jegyzőségre kapott
Parády Kálmán 17-et, Dadai Jenő 1-et. Választmányi tagságra Gr. Eszter-
házy Kálmán 16, Gamauf Vilmos 17, Koch Antal 16 szavazatot.

Az 1879-dik évre megalakult választmányt az elnök üdvözlővén az ülést
berekesztette. Jegyzette Hőgyes Endre titkár.

— Az 1879 jan. 30-án tartott orvosi szakülésen Szombathelyi Gusztáv
jelentést tett „Kolozsvár városának közegészségügyi állapotáról, né-
pesedési mozgalmáról az 1878. év folyamán. — E jelentésből megemlíten-
dőnek tartjuk a következő adatokat:

„1.) A helybeli országos Károlina kórházban az elmúlt 1878-iki
december 31-kéről ápolás alatt maradtak száma . . . . . 214.
az 1878 végéig újonnan felvettek . . . . . 2334.
az ápoltak összege . . . . . 2548.
Ezek közül elbocsátatott gyógyulva . . . . . 1662.
„ „ „ javulva . . . . . 340.
„ „ „ gyógyulatlanul . . . . . 157.
„ „ „ meghalt . . . . . 208.
összes fogyaték . . . . . 2367.
December végével ápolás alatt maradtak száma . . . 181.

2.) A katonai kórházban december 1877-ben maradt . . . 94.
szaporodott . . . . . 1490.
összesen . . . . . 1581.
ezekből elbocsátatott . . . . . 1462.
meghalt . . . . . 24.
maradt 1878. december végén . . . . . 209.

3.) A népesedési mozgalom a következő volt:

a szülöttek száma a férfinnemből 506 bele számítva 41 halva szülöttett,
„ „ nőnemből 504 „ „ 24 „ „
összesen . 1010 „ „ 65 „ „

A szülöttek száma a különbözőféle vallások szerint eképpen oszlik el:
 u. m. a róm. kath. részről a férfinemből 142, ebből törvénytelen 37.

" " " nőnemből	159,	" " "	38.
az ev. ref. részről férfinemből	216,	" " "	21.
" " " nőnemből	224,	" " "	38.
" luth. " férfinemből	15,	" " "	3.
" " " nőnemből	13,	" " "	2.
az unitarius " férfinemből	18,	" " "	5.
" " " nőnemből	14,	" " "	2.
a görög kath. " férfinemből	47,	" " "	17.
" " " nőnemből	39,	" " "	14.
" keleti " férfinemből	6,	" " "	1.
az izraelita " "	21,	" " "	3.
" " " nőnemből	31,	" " "	—
összesen	945.		181.
a 65 halvaszülöttel			1010.

4.) Házasságra lépett a róm. kath. részről 84 pár.

" " " az ev. ref. " "	85	"
" " " " luth. " "	11	"
" " " " unitarius " "	11,	ebből 5 vegyes.
" " " " a görög cath. " "	34	pár.
" " " " a " keleti " "	—	
" " " " az izraeliták " "	10	"
összesen	235	pár.

5.) A meghaltak száma tesz 1380, beleszámítva az országos és katonai kórház halottait, úgyszintén a 65 halva szülöttet is.

az 1-ső évig férfinemből	155.	50-től 60-ig	férfinemből	36.
" " " nőnemből	161.	" " "	nőnemből	34.
1-től 5-ig férfinemből	142.	60-től 70-ig	férfinemből	48.
" " " nőnemből	161.	" " "	nőnemből	32.
5-től 10-ig férfinemből	74.	70-től 80-ig	férfinemből	21.
" " " nőnemből	51.	" " "	nőnemből	29.
10-től 20-ig férfinemből	33.	80-től 90-ig	férfinemből	6.
" " " nőnemből	52.	" " "	nőnemből	18.
20-től 30-ig férfinemből	66.	90-től 100-ig	férfinemből	1.
" " " nőnemből	34.	" " "	nőnemből	3.
30-től 40-ig férfinemből	48.	összesen	1315.	
" " " nőnemből	30.	halva szülött	65.	
40-től 50-ig férfinemből	49.			1380.
" " " nőnemből	31.			

6.) A halálokok következendő számarányban fordultak elő:

Különböző szervek lobos bántalmai következtében 440, beleszámítva a 284 roncsoló toroklobos esetet is.

A roncsoló toroklob esetei az egyes városrészekben eképpen oszoltak el: Hidelvén 98, külközépp negyedben 57, Kétvíz közt 39, K. monostori negyedben 35, a belvárosban 28, a kórházban 27.

Az életkor szerint:

0—3 évesekéből	78. —	a 9 évesekéből	12. —
a 3 „	26. —	a 10 „	4. —
a 4 „	40. —	11 és 12 „	8. —
az 5 „	27. —	13—14 „	18. —
a 6 „	24. —	15—17 „	7. —
a 7 „	18. —	19— „	1. —
a 8 „	20. —		

és egy 78 éves özvegy asszony mint rendkívüli ritka eset.

Különböző szervek heveny és idült hurutjában 159, tüdővészben 114, aggság miatt 83, életgyengeség miatt 84, görcsök miatt 85, hökhurutban 54, aszkóriban s gyermekaszályban 65, hagymázban 25, görvélykóriban 24, szélhűdés miatt 19, vízkóriban 19, rák miatt 18, villanymérgezés miatt 11, Brightféle kóriban 10, önmeglövés miatt 9, genyvérűség miatt 9, tüdőlégdagban 8, vizenyőben 7, bujakóriban 6, önakasztás miatt 6, gümőkóriban 5, csontszú miatt 4, szívbajban 3, üszök miatt 3, vízbefuladás miatt 3, veszedelmes váltólázban 3, cyankalimérgezés miatt 3, gyermekágyilázban 2.

Ugyanannyian kanyaróban 2, eskóriban 2, vérhasban 2, örűtség 2, máj-sorvadás 2, vérhányás és kiszorult sérv miatt 2.

Sárgaságban, iszákos kóriban, gégefedővizenyőben, méhbajban, összeégés, törési sebek, polyp, húgyvérűség, orbáncz, réz-gáliczmérgezés, vérhiány, összezűzés lórugásból, összezűzés ugrás után, vasúti összezűzés, scorbut, elvérzés nyaksebzés miatt, [ebdűh, [elvetélés, takonykór és megfuladás orrvérzés miatt egy egy.

Orvosi gyógykezelés nélkül találtattak feljegyezve 402, ezek közt 31 toroklob-haláletet.

Rendőri bonczolat 39 és 2 törvényszéki vitett véghez.

Látlelet, orvosi bizonylat és szemle alólirt által 641 állitatott ki.

A haláletetek társadalmi állás szerint: mesterember 88, napszamos 57, katona 24, cseléd 19, földész 13, hivatalnok 11, vasúti munkás 8, gazdatiszt 6, kereskedősegéd 5, kereskedő 3, ugyanannyi orvos 3, földbirtokos 2, ugyanannyi pap 2, pinczér 2, magánzó 2, haszonbérló 2, tábornok, honvédhadbíró, katonatiszt, ügyvéd, tanár, tanárjelölt, irnok, alkusz, házaló, színész, hordár, gépész, színházdíszító, csendőr, pásztor, dohánygyári munkás, városi rendőrszolga egy egy, a többi nő és gyermek.

7.) A házi állatok egészségügyi állapota is kedvező volt, nem fordulván elő szórványos, annál kevésbbé járványos betegség, kivéve angustus hóban a filléresen egynéhány szórványosan mutatkozott lépfene esetet; úgyszintén egy ebdűh esetet, mely egy emberéletnek áldozatjába került.

A vágómarha vizsgálat naponta rendszeren eszközöltetett. A húsáruló helyiségekben, kivéve egy nem nagy mennyiségű borsókás sertéshús és olykor-olykor kisebb rosz húsrészletek elkoboztatását, semmi rendetlenség nem észlelte tett. Szükségvágatás mintegy 26 esetben történt, a szükségelt megsemmisítéssel. Hasonlólag a napontai piaci vizsga sem mulasztatott el, kiválólag a kenyér és mindenféle gyümölcshúsoknál, mely alkalommal a szükségelt elkobzások megtétettek.

8.) A helybeli szülédből a múlt éven mintegy 39 gyermek adatott ki dajkálásra, többnyire a közelleví falvakra, a helybeliek jó egészségben találtattak.

9.) Az 1878-ig és folytán mintegy 383 gyermek óltatott be, 10-el több mint 1877-ben. A kétszer hetenként szokott kéjtelepek vizsgálata nem mulasztatott el; kevés számú gyanus azonnal a kórházba küldetett.

10.) A kolozsvári orvostudorok száma jelenleg 55, a sebészeké 11, az állatorvosoké 4, a szüléshőké 55.

(1 A helybeli ápodák aggjai, az elemi fiu- és leányiskolai gyermekek, valamint az óvodákban levők; kevés kivétellel a legjobb egészségben találtattak; kivéve az úgynevezett árvaleányok intézetét, melynek több mint fele megbetegedett, és 3-ad része a járványos roncsoló toroklobnak áldozata lett.

A külmagyarutczai tanítónőképezdében is előfordulván két haláleset, szükségessé vált az intézet működését több heteken keresztül félbeszakítani.“